

Workshop 4: Duurzame Toekomstbeelden

Probleemstelling

De omslag naar een duurzame en solidaire samenleving vergt niet alleen structurele veranderingen, maar ook een culturele omslag, een verandering van ons denken en doen als het gaat om welvaart en economische groei. Zonder die culturele verandering durven veel politici en beleidsmakers bij overheid en bedrijfsleven de noodzakelijke ingrijpende structurele veranderingen niet in te zetten. En zonder die culturele verandering worden ze door 'de burger' waarschijnlijk ook niet geaccepteerd, tenzij zich een acute crisis voordoet.

Veel van de invulling van een duurzame en solidaire toekomst staat nog open voor discussie, maar er is op zijn minst één duidelijke en harde randvoorwaarde: ons gebruik van grondstoffen moet binnen ecologische grenzen gebracht worden. Tegelijk kiezen wij ervoor de duurzame welvaart gelijkmatiger te verdelen, op zijn minst over Noord en Zuid. Om een idee te geven van wat dit voor mensen in Nederland en België betekent: meer dan halvering van de gemiddelde ecologische voetafdruk; de gemiddelde ecologische voetafdruk per persoon - in Nederland in 2005 4,4 ha en in België 5,2 ha - mag de mondiale biocapaciteit van 2,1 ha per persoon niet overschrijden. En als we de bestaande mondiale welvaart nu eerlijk zouden verdelen, zou dit in Nederland en België tot een flinke daling van het inkomen per persoon leiden (nu ligt het inkomen per persoon in Nederland en België ruim een factor drie boven het mondiale gemiddelde).

Van zulke gegevens schrikken we misschien, maar ze zeggen nog niet veel. Voor een 'duurzaam mondiaal inkomen' blijven nog allerlei groeimogelijkheden over, naar een goed leven voor iedereen, binnen de biocapaciteit van de aarde. Door middel van diensten kan met minder materiaalgebruik aan bestaande wensen tegemoet gekomen worden. En door technologische vernieuwing kan het materiaalgebruik per product verder omlaag. Veel is afhankelijk van de snelheid waarmee de omslag gemaakt moet worden. Bovendien: minder materiaalgebruik, ja; maar betekent dat ook minder welvaart, welzijn, comfort, tevredenheid, geluk? Levert het misschien ook iets op, in termen van ontspanning, gezondheid, natuurbeleving, maatschappelijke wellevendheid, zorg voor elkaar? De vraag is dus: wat betekent de benodigde omslag nu werkelijk voor de inrichting van onze samenleving? Voor de kwaliteit van ons dagelijks leven? Kunnen wij daarvan overtuigende, en hopelijk positieve beelden geven?

Als we niet willen wachten tot calamiteiten ons in beweging brengen – en dan is het eigenlijk te laat – kunnen we dan een breed draagvlak voor de omslag verwachten zonder dat we op deze vragen aansprekende antwoorden weten te geven? Waarschijnlijk niet. Daarom worden deelnemers in deze workshop uitgedaagd *aansprekende duurzame toekomstbeelden te ontwikkelen* die laten zien wat de kwaliteit van een duurzame toekomst kan zijn.

Om de creativiteit op gang te brengen, wordt in de workshop een aftrap gegeven. In de workshop geven we enkele randvoorwaarden en aanknopingspunten mee, die kunnen leiden tot verschillende toekomstbeelden. Vervolgens wordt bekeken wat er gemeenschappelijk is.

Creatieve workshop: de deelnemers werken tijdens deze workshop aan meerdere duurzame toekomstbeelden onder leiding van Liesbeth Bakker en Derk Hueting (is gevraagd)

Moderator: Christiaan Hogenhuis

Deze workshop is het startpunt voor een meerjarentraject naar de ontwikkeling van aansprekende, positieve duurzame toekomstbeelden. Doel van dit traject is het creëren van draagvlak bij beleidsmakers en de bevolking voor een duurzame samenleving.